

Zasedání Pracovní skupiny krajských koordinátorů pro romské záležitosti

dne 15. 6. 2020

Úřad vlády ČR, Vladislavova 4, Praha 1, zasedací místnost Fórum

Přítomni:

Václav Strouhal (Liberecký kraj)
Lumír Bártů (Kraj Vysočina)
Ondřej Fišer (Jihomoravský kraj)
Karel Gába (Zlínský kraj)
Peter Hančín (Moravskoslezský kraj)
Renáta Köttnerová (Olomoucký kraj)
Štefan Lukáč (Ústecký kraj)
Jiří Svěrák (Královéhradecký kraj)
Monika Šřfová (Pardubický kraj)
Michaela Štruncová (Plzeňský kraj)

Omluveni:

Božena Hanzlová Filová (Hl. m. Praha)
Cyril Koky (Středočeský kraj)
Roman Slivka (Jihočeský kraj)
Pavel Vaculík (Karlovarský kraj)

Hosté:

Daniela Mosaad Pěničková (Státní zdravotní ústav)
Marie Nejedlá (Státní zdravotní ústav)

Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny

Klára Jůnová
Kateřina Hlavová
Marianna Juhásová
Tadeáš Mertlík

Program zasedání:

- Zahájení zasedání a úvodní slovo předsedy PS KRKO
- Informace o připravované Strategii romské integrace na následující období
- Projekt SZÚ - činnost romských mediátorů podpory zdraví
- Informace z Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
- Informace z PS pro bezpečnost
- Informace z Výboru pro vzdělávání Romů
- Informace z Monitorovacího výboru pro činnost ASZ
- Dotační program Podpora KRKO s důrazem na kontrolu plnění výstupů projektu
- Různé a Závěr

Zahájení zasedání a úvodní slovo předsedy PS KRKO

Zasedání Pracovní skupiny krajských koordinátorů pro romské záležitosti (dále jen „PS KRKO“) zahájila K. Jůnová, vedoucí Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „kancelář RVZRM“), která přivítala přítomné krajské koordinátory pro romské záležitosti (dále jen „krajské koordinátory“) a hosty ze Státního zdravotního ústavu (dále jen „SZÚ“) a také představila novou krajskou koordinátorku z Pardubického kraje. Předseda PS KRKO V. Strouhal si následně převzal slovo a vyzval všechny přítomné, aby se představili nové kolegyni.

Informace o připravované Strategii romské integrace na následující období

Blok k připravované Strategii romské integrace na následující období (dále jen „Strategie“) vedla M. Juhásová z kanceláře RVZRM. Již před zasedáním PS KRKO, obdrželi krajské koordinátory vypořádání připomínek, které ke Strategii měli. Během tohoto bloku byly promítány jednotlivé body, ke kterým měli krajské koordinátory připomínky. Tyto připomínky byly vypořádány buď jako vysvětleno, částečně akceptováno, akceptováno nebo bylo u konkrétních bodů potřeba doplnění. Konkrétně byl například vyzván předseda V. Strouhal, aby do konce června upřesnil svou připomínku, ve které požaduje doplnění informace o dokumentu MV ČR - Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám. Jedna z připomínek také požadovala, aby byly obcím s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) poskytovány finanční prostředky, které by byly využity při zajištění integrace romské menšiny, zejména se to týká pozice romského poradce (Opatření G1.6). Připomínka byla akceptována s tím, že pro zajištění systémového ukotvení pozice romského poradce včetně zajištění jeho financování bude nutná změna zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Změna tohoto zákona byla stanovena jako kritérium splnění. K tomuto návrhu se postavil skepticky P. Hančín, který poukázal, že pro změnu zákona o obcích pravděpodobně nebude politická vůle. Další krajské koordinátory, včetně předsedy V. Strouhala, ale s návrhem souhlasí, neboť Strategie by měla být dostatečně ambiciózní.

Projekt SZÚ - činnost romských mediátorů podpory zdraví

Dalším bodem na programu byl projekt SZÚ Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením. Zástupkyně SZÚ představily postup projektu a aktuální otázky, které teď řeší. První vystoupila M. Nejedlá, která poukázala, že projekt sice započal

v roce 2018, ale první dva roky byly pouze přípravné, takže projekt se reálně i s mediátory zdraví rozběhl až v letošním roce. Následně byli krajsí koordinátoři vyzváni, aby se přihlásili ti, co znají koordinátory podpory zdraví ve svých krajích, přičemž se přihlásili všichni. Následovaly ale stížnosti z některých krajů, že krajsí koordinátoři podpory zdraví v některých krajích neznou krajské koordinátory (romské) na akce, jako jsou kulaté stoly, či dny otevřených dveří, nebo s nimi nejsou v dostatečném kontaktu. Zejména se to týká např. Olomouckého kraje. M. Nejedlá a D. M. Pěničková vzkázaly, že stížnosti přetlumočí jednotlivým krajským koordinátorům podpory zdraví. Kromě krajských koordinátorů podpory zdraví, kterých je 14, tedy 1 v každém kraji, jsou klíčové pozice mediátorů podpory zdraví, kteří působí v jednotlivých vytipovaných sociálně vyloučených lokalitách v krajích. Jejich počty se liší podle míry sociálního vyloučení v jednotlivých krajích. Většina mediátorů podpory zdraví pracuje na plný úvazek. Zástupkyně SZÚ dále požádala kancelář RVZRM o zaslání aktuálního seznamu terénních pracovníků hrazených z prostředků Úřadu vlády ČR, a seznamu ORP, kde byla dle dat od krajských koordinátorů v roce 2019 zřízena pozice romského poradce.

Úkoly plynoucí z toho bodu jednání:

Zaslat zástupcům SZÚ aktuální seznam terénních pracovníků hrazených z prostředků Úřadu vlády ČR, a seznamu ORP, kde byla dle dat od krajských koordinátorů v roce 2019 zřízena pozice romského poradce.

Zodpovídá: kancelář RVZRM

Termín: odesláno

Informace z Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

V další části předseda PS KRKO V. Strouhal shrnul nejdůležitější body z jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „RVZRM“), které se uskutečnilo dne 24.02.2020. Poreferoval zejména o nejvýbušnějším bodu, kterým byl příspěvek MPSV k plánovanému sjednocení příspěvku a doplatku na bydlení, který byl představen v rámci tzv. 15 bodů opatření pro boj s chudobou, k němuž mají silné výhrady členové občanské části RVZRM, neboť může prohlubovat segregaci a zhoršovat sociální situaci obyvatel sociálně vyloučených lokalit. Zápis z jednání RVZRM je k dispozici na webu Úřadu vlády.

Informace z PS pro bezpečnost

V následujícím bloku přednesl K. Gába informaci z PS pro bezpečnost, která se konala dne 06.03.2020. Hlavními body, které se na PS diskutovaly, byla problematika asistentů prevence kriminality a také náborů romských uchazečů k Policii ČR. Problémem většinou bývají spíše psychologické, než fyzické testy. Významným ulehčením je, že potenciální uchazeči už nemusí mít splněnou maturitní zkoušku. Policie ČR nabídne romským uchazečům o přijetí do služebního poměru k Policii ČR tzv. přípravné kurzy, kdy po jejich absolvování budou mít větší šanci pro přijetí. Dalším tématem, kterým se PS zabírala, byla drogová problematika,

zvláště potom v souvislosti s uživateli toluenu, který se v poslední době vrací ve větší míře, přestože už několik let jej drogově závislí užívali jen velmi zřídka.

Informace z Výboru pro vzdělávání Romů

Následovala informace z Výboru pro vzdělávání Romů (dále jen „výbor“), kterou přednesla R.Köttnerová. Výbor zasedal 24.02.2020, další porada výboru proběhla online formou 14.05.2020. Zápis z únorového setkání je na webu. Dle závěru výboru není dostatečně řešen dopad sociálního vyloučení na vzdělávání. Problémem a jistým znevýhodněním při vstupu do vzdělávacího procesu je často mateřský jazyk, který je nejčastěji český ve formě tzv. romského etnolektu, dále může být slovenský, nebo romský. Sporným bodem je činnost sociálních pracovníků při škole, které by chtělo zřídit MPSV, MŠMT je ale proti. J. Svěrák poukázal, že zřizovateli škol jsou obce, tudíž by mělo být možné zařídit, aby sociální pracovník při škole pracoval i přes obec. Dále se také diskutovala problematika ohledně sociálního pedagoga, kterého školy většinou kvůli administrativní náročnosti nechtějí zřizovat. Výstupem činnosti výboru bude mj. kapitola ve Strategii romské integrace, ve které budou zahrnuty poznatky, ke kterým dospěl tento výbor.

Informace z Monitorovacího výboru pro činnost ASZ

Dále zazněly stručně informace z Monitorovacího výboru pro činnost ASZ, který zasedal 05.03.2020. Zápis je zveřejněn na webu. Tento bod byl už částečně probíráán během dopoledního bloku, kdy byly diskutovány připomínky ke Strategii romské integrace. Zejména se o tomto výboru hovořilo v souvislosti s usnesením o ukončení spolupráce s městem Most, které bylo přijato na prosincovém zasedání. R. Köttnerová dále poznamenala, že index míry sociálního vyloučení, který připravuje ASZ, v případě Olomouckého kraje, až na výjimky, souhlasí. Dále byla rozebírána problematika tzv. energetické chudoby, což je fenomén, se kterým se setkávají obyvatelé SVL. Jedná se o to, že majitelé jejich domů většinou nevyužívají programy na zateplování budov, či na výměnu starých kotlů za nové, s nižšími emisemi apod.

Dotační program Podpora KRKO s důrazem na kontrolu plnění výstupů projektu

Posledním bodem na programu jednání byly informace k dotačnímu programu KRKO, které přednesl T. Mertlík z kanceláře RVZRM. Zejména byly diskutovány veřejnosprávní kontroly s důrazem na kontrolu výstupů projektu, které letos probíhají prozatím distančně. Byla doporučena potřebná dokumentace, kterou by měli KRKO vést, aby kontroly dopadly úspěšně.

Různé a závěr

V bodu různé zaznělo, že Seminář pro žadatele o dotaci na rok 2021 se pro dotační program Podpora koordinátorů pro romské záležitosti uskuteční dne 27.08.2020 od 10:00 (registrace 9:30), v Lichtenštejnském paláci, U Sovových mlýnů 506/4, Praha 1 – Kampa. Z důvodů

omezení souvisejících s pandemií COVID-19 se uskuteční pouze specifická část semináře, pro každý dotační titul zvlášť, neuskuteční se tedy tradičně pořádaná společná část. Kvůli požadavku na menší koncentraci osob bude povolena účast pouze jednoho zástupce, za každý kraj. Na přelomu září a října by se dále mělo opět uskutečnit dvoudenní setkání KRKO, romských poradců a terénních pracovníků. Tentokrát se počítá s tím, že se setkání uskuteční na Moravě, nebo ve Slezsku. V termínu 24.11.-25.11 2020 by také mělo proběhnout setkání krajských koordinátorů a styčných důstojníků Policie ČR pro menšiny, které organizuje MV vždy ve svém areálu v Praze na Spiritce. Příští PS KRKO by se v případě zájmu mohla konat už v září, případně se počká až na dvoudenní setkání.

Zapsal: Tadeáš Mertlík

Schválil: Václav Strouhal